

ΚΙΝΟΥΜΕΝΗ ΑΜΜΟΣ Η ΒΑΛΚΑΝΙΚΗ ΕΝΔΟΧΩΡΑ ΜΑΣ

Η αναμέτρηση Δύσης-Ρωσίας στην βαλκανική ενδοχώρα της Ελλάδος διεξάγεται σε κινουμένη άμμο. Με εξαίρεση τη Σλοβενία, σε όλες τις βαλκανικές χώρες επικρατούν ισχυρές εθνικές μειονότητες, αμοιβαίες εδαφικές διεκδικήσεις, οργανωμένο έγκλημα, διαφθορά, φτώχεια, υποτυπώδεις θεσμοί και ρευστότητα.

Το Ισλάμ επηρεάζει, σε διαφορετική κλίμακα, τα έξι από τα εννέα Κράτη. Μέσω αυτού η νεο-οθωμανική Τουρκία κατέλαβε ήδη στρατηγικές θέσεις και στρατολογούνται τζιχαντιστές. Μουσουλμάνοι είναι το 88% του πληθυσμού στο Κόσοβο, το 75% στην Αλβανία, το 48% στη Βοσνία-Ερζεγοβίνη, το 34% στα Σκόπια, το 17,7% στο Μαυροβούνιο, το 15,5% στη Βουλγαρία και το 4,5% στη Σερβία. Στη Βουλγαρία το τουρκικό κόμμα εκλέγεται σταθερά τρίτο κόμμα της Βουλής και ρυθμίζει την εύθραυστη πολιτική σταθερότητα. Η παραίτηση του αρχηγού του, πριν ένα μήνα, προκάλεσε ανοικτή κρίση στις σχέσεις με την Τουρκία που εργάστηκε παρασκηνιακά να επιστρέψει στην ηγεσία. Στις 15.1.2016 ο Βούλγαρος υπουργός Εξωτερικών δημόσια κάλεσε με έντονο ύφος τον πρόεδρο της Τουρκίας στη Σόφια «να διαλύσει οποιαδήποτε υπόνοια για ανάμειξη του στα εσωτερικά της Βουλγαρίας» και του έστειλε επίσημη διπλωματική νότα.

Οι Αλβανοί αποτελούν το 25,3% του πληθυσμού στα Σκόπια και συγκυβερνούν. Επίσης διαθέτουν δυναμική μειονότητα στο Μαυροβούνιο και στη Σερβία. Επιδιώκουν την Μεγάλη Αλβανία. Οι Σέρβοι ελέγχουν έναν βόρειο θύλακα στο Κόσοβο. Στη Βοσνία-Ερζεγοβίνη σε σύνολο 3.880.000 κατοίκων το 37,1% οι Σέρβοι, το 48% Βόσνιοι Μουσουλμάνοι και το 14,3% Κροάτες Καθολικοί. Η Σερβική Δημοκρατία και η αντίπαλη Δημοκρατία Βοσνίων - Κροατών συνιστούν την χαλαρή Συνομοσπονδία της χώρας. Ισχυρή μειονότητα Σέρβων ζει στην Κροατία.

Η Βοσνία-Ερζεγοβίνη και το Κόσοβο είναι διεθνή προτεκτοράτα. Σλοβενία, Κροατία, Βουλγαρία και Ρουμανία έχουν ενταχθεί στο NATO και στην Ε.Ε. Η Αλβανία είναι μέλος του NATO και διαπραγματεύεται ήδη την ένταξή της στην Ε.Ε. Το Μαυροβούνιο αναμένεται να ενταχθεί στο NATO τον Ιούνιο. Η ένταξη των Σκοπίων προϋποθέτει συμφωνία με την Ελλάδα. Η ένταξη της Σερβίας στην Ε.Ε. εξαρτάται από την συμφωνία της με το Κόσοβο όπου συναντά μεγάλη αντίδραση.

Η Ρωσία αντιδρά έντονα στην επέκταση του NATO σε Μαυροβούνιο, Σκόπια και Σερβία. Την καταγγέλλει ως «περικύκλωση της Ρωσίας». Μάλλον πολύ αργά.

Η Βαλκανική Ζώνη έχει εξαιρετική γεωπολιτική σημασία διότι άγει κατ' ευθείαν από την Αδριατική στη Μαύρη Θάλασσα και, από εκεί, παρακάμπτοντας την πάντα αμφίβολη Τουρκία, οδηγεί στην Κασπία και στην Υπερκαυκασία, δηλαδή στους υδρογονάνθρακες και στον στρατηγικό στροφέα της Ευρασίας. Είναι ο συντομότερος δρόμος για στρατιωτική επέμβαση και τους ενεργειακούς αγωγούς από την Ανατολή προς την Ευρώπη για τους οποίους αναμετρώνται δεινά Δύση-Ρωσία.

Στις αδριατικές ακτές της Βοσνίας και της Αλβανίας καθώς επίσης στις παρευξείνιες ακτές της Βουλγαρίας και της Ρουμανίας έχουν εγκατασταθεί οι ισχυρότερες αμερικανικές στρατιωτικές βάσεις. Σύντομα και στις ακτές του Μαυροβουνίου. Στο Κοσσυφοπέδιο, στα σύνορα με τα Σκόπια, λειτουργεί η γιγαντιαία αμερικανική στρατιωτική βάση Camp Bondsteel, το μόνο ανθρώπινο κτίσμα που είναι ορατό από τη Σελήνη μαζί με το Σινικό Τείχος. Στην πόλη των Σκοπίων οι

Αμερικανοί ανήγειραν τη μεγαλύτερη, σε ευρωπαϊκό έδαφος, τεθωρακισμένη βάση ηλεκτρονικής κατασκοπείας και παρεμβολών την οποία επονομάζουν «Πρεσβεία» με 3.000 «διπλωμάτες».

Η Ρωσία διαθέτει άφθονο φυσικό αέριο για τις ζωτικές ανάγκες της Ευρώπης-και για την ενεργειακή εξάρτησή της, όμως. Η Δύση, με πρωτοστάτες τους Αμερικανούς, εξουδετέρωσε ήδη αυτό το στρατηγικό πλεονέκτημα της Μόσχας. Ήδη ματαίωσε στη Βουλγαρία τον ρωσικό πετρελαιοαγωγό Μπουργκάς-Αλεξανδρουπόλεως και τον ρωσικό αγωγό φυσικού αερίου South Stream προς την Ευρώπη. Απέσπασε από την στενή επιρροή της Ρωσίας την Ουκρανία που αναγκαστικά διασχίζουν οι ρωσικοί αγωγοί.

Εντωμεταξύ, όμως, οι σεισμικές εξελίξεις και οι σφαγές στις χώρες της Βορείου Αφρικής και της Μέσης Ανατολής, που προκάλεσαν οι ανιστόρητες εγκληματικές επεμβάσεις των Δυτικών, έθεσαν εκτός ελέγχου τις εκεί παραδοσιακές πετρελαϊκές πηγές. Μοναδικός πλέον ενεργειακός κόμβος και στρατιωτικός διάδρομος ασφαλείας στον Νότο μένει η Βαλκανική Ζώνη με ζωτικό υπογάστριό της την ελληνική Μακεδονία και επίκεντρο τη Θεσσαλονίκη.

Έτσι τον Ιούνιο 2013, η Δύση εγκατέλειψε στη Βουλγαρία τον σχεδιαζόμενο αγωγό της Nabuco και, με την συμμετοχή της Ελλάδος, υπέγραψε την πολυμερή διεθνή συμφωνία για την κατασκευή του αγωγού Trans-Adriatic Pipeline (TAP), που θα μεταφέρει στην Ευρώπη φυσικό αέριο από το Αζερμπαϊτζάν μέσω Τουρκίας - Ελλάδος - Αλβανίας -Αδριατικής - Ιταλίας. Όλες οι εταιρείες είναι δυτικών συμφερόντων. Ο TAP μειώνει δραστικά την εξάρτηση της Ευρώπης και των Βαλκανίων από τη Ρωσία. Επί πλέον το ελληνικό τμήμα του αγωγού εξακτινώνεται στα Βαλκάνια όπου καθιστά κεντρικό ενεργειακό παίκτη την Ελλάδα. Οι προεργασίες -απαλλοτριώσεις κ.α.- για την κατασκευή του προχωρούν ήδη στην ελληνική Μακεδονία και στη Θράκη παρά τις κάποιες τοπικιστικές αντιδράσεις.

Στην καμπή αυτών των εξελίξεων, το 2015 η Ρωσία απάντησε με τον Turkish Stream ο οποίος επρόκειτο να μεταφέρει στην Ευρώπη ρωσικό αέριο σε παράλληλη πορεία προς τον Trans-Adriatic Pipeline αλλά με συμμετοχή και δυτικών εταίρων. Στην Αθήνα η κυβέρνηση της Αριστεράς πανηγύρισε, ο Πρωθυπουργός και ο τότε αρμόδιος υπουργός έσπευσαν διαδοχικά στη Μόσχα και διοχετεύθηκε το χαρμόσυνο νέο ότι εξασφάλισαν «προκαταβολή» του αγωγού πολλές δεκάδες δισεκατομμύρια. Όνειρο θερινής νυκτός, όμως, ο Turkish Stream. Την χαριστική βολή τού έδωσε η Τουρκία όταν φέτος κατέρριψε το ρωσικό μαχητικό στα σύνορα της Συρίας.

Το πεδίο των αναμετρήσεων παραμένει κινουμένη άμμος. Παραμένουν, όμως, αήττητοι οι νόμοι της γεωπολιτικής. Η Ιστορία, επίσης.

N. I. Μέρτζος